ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ., ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਦੁਲਟ, ਜੇ.ਜੇ.

ਬਾਬੂ ਗੀਤਾ ਰਾਮ ਕਲਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਐਸ. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 51 ਆਫ 1951

ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ—ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (V ਦਾ 1908)—ਸੈਕਸ਼ਨ 11—ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ "ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ", "ਉਚਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ" ਅਤੇ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ"—ਦਾ ਅਰਥ।

22 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ ਜੀ.ਆਰ. ਏ.ਐੱਸ., ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀ.ਆਰ., ਏ.ਐੱਸ. ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਹੜੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਢਾਂਚਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 18 ਜੂਨ 1947 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੀ.ਆਰ. ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਜੀ.ਆਰ. ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ 6 ਅਤੇ 7 ਨੇ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ ਆਰਡਰ IX, ਨਿਯਮ 13, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੋਰਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ: -

(a) ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(b) ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਕੱਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨਹੀਂ;

(c) ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2ਤੋਂ 7ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(d) ਕਿ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 2 ਤੋਂ 7 ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਜੀ.ਆਰ. ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਆਯੋਜਤ, ਪ੍ਰਤੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ-

ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣਦਾ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. (ਵਿਪਰੀਤ)-

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ: -

(a) ਕਿ ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਮੁਦਾਇਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੀ;

(b) ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ;

(c) ਕਿ ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(d) ਕਿ ਪਾਰਟੀ (ਸਹਿ-ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ) ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਕੀ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਨ। ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਮੇਰਾ ਇਸ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ", ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ

ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ "ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ", "ਪ੍ਰੋਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ"ਅਤੇ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ"ਸ਼ਬਦ ਅਕਸਰ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਤਲਬ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇੱਕ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਾਹਤ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਸਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਕਸਰ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਵਾਕੰਸ਼ ਅਕਸਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕਪੂਰ, ਮਿਤੀ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951, 1949 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 264 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਜੇ., ਸ੍ਰੀ ਏ.ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਖੋਸਲਾ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ, 20 ਜੁਲਾਈ 1954 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਮ ਐਲ ਸੇਠੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ.ਐਸ. ਥਾਪਰ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.—ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਧਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਜਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸਧਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। 22 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਗੀਤਾ ਰਾਮ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1, ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਹੜੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਢਾਂਚਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿਓ -- ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ

ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 18 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 7 ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਹਨ।"

ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਹੜੇ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਡਿਕਰੀ-ਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੰਦ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 6 ਅਤੇ 7 ਨੇ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ IX ਨਿਯਮ 13 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ

(ਏ) ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(ਬੀ) ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਕੱਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ

(c) ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2ਤੋਂ 7ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ

(d) ਕਿ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲੜਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੈਜ਼ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 7 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਗੀਤਾ ਰਾਮ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਕੌਣ ਹਨ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਹਨ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਆਮ ਬਿਆਨ ਕੁਝ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਗੋਬਿੰਦ ਬਨਾਮ ਤਰੁਕ (1), ਕਾਲੇ ਕਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਾਣ ਕਿਸ਼ੋਰੀ (2). ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਛਾਣ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪੱਖ ਜਾਂ ਇੱਕ

ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮਾਤਰ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ res judicata ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਿਸਟਰ ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਸੇਠੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਰਮ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਓਨਾ ਹੀ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਓਕੀ ਨੰਦਨ ਬਨਾਮ ਕਾਲੇ ਪਰਸ਼ਾਦ (3) ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੇਸ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ "ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਸ (ਸਾਬਕਾ) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। iehteatan (ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ) ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਮੁੱਖ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਭੰਡਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੜੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੇਥੁਰਾਮਾ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਅਈਅਰ (1), ਅਤੇ ਮੋਨਜੂਰ ਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਹੋਡਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ Mst. ਮੁੰਨੀ ਬਨਾਮ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ (3), ਮੌਂਗ ਸੇਨ ਦਾਨੇ ਬਨਾਮ ਮਾ ਪਾਨ ਨਯੂਨ (4), ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਗੋਇਨਕਾ ਬਨਾਮ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਲਾਈ (5), ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਫਤਿਹ ਨਸੀਬ ਬਨਾਮ ਸਰ ਸਵਰੂਪ ਚੰਦ-ਹੁਕਮ ਚੰਦ (6), ਜੋ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਥਾਪਰ, ਡੋਗਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੀਤ ਧੰਤੀ (7), ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਹਿਰਦਾ ਰਾਮ (8), ਸਿਕੰਦਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਾਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਰਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (9), ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਵਿਦਿਆ ਪਰਕਾਸ਼। ਸੋਢੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ (10), ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੋਜ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋ- ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਬਿਆਨ। ਸਿਡਿਊਰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਮੁੰਨੀ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ (1) ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਹਨਾਂ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ 'ਜਜਮੈਂਟਸ''ਤੇ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਜਮੈਂਟਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 430 ਵਿੱਚ, ਫ੍ਰੀਮੈਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਅਸਲੀ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਸਖ਼ਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਣਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਚਿਤ ਹਨ। ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਲਾਅ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੀਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IV ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

81. ਰਸਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਧਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਧਿਰ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕੇਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਜਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਫਿਰ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:

a. ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਬਾਰ ਜਾਂ ਜਮਾਂਦਰੂ ਅਸਟਾਪੇਲ ਦੁਆਰਾ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਜ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯੁਕਤੀਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਬਾਂਡਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਂਡ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਤਰ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਪੈਂਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਡਿਓਕੀ ਨੰਦਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਕਾਲੇ ਪਰਸ਼ਾਦ (1)। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਖੋਜ ਜਿਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਈਡਿੰਗ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਡੋਗਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਧੰਤੀ (2)। ਤੀਜਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਖੋਜ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ.

(a) ਉਕਤ ਧਿਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(b) ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ

(c) ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਉਹ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਮ ਕਲਸੀ ਰੈਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ

ਮੇਰੇ 20 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਕਾਫ਼ੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਹੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ" (1 ਗ੍ਰੀਨ-ਲੀਫ, ਐਵੀਡੈਂਸ 16ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 523) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਣਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕੇਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁੰਨੀ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ (1), ਮੌਂਗ ਸੇਨ ਡੇਨ ਬਨਾਮ ਮਾ ਪਾਨ ਨਯੂਨ (2)] ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਗੋਇਨਕਾ ਬਨਾਮ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਲਾਲ (3) ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਤਹਿ ਨਸੀਬ ਬਨਾਮ ਸਰ ਸਵਰੂਪ ਚੰਦ ਹੁਕਮ ਚੰਦ (4)।

ਪਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਬੰਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਹੀ ਬਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਦਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਟੈਚੂਰ ਟੋਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸਦੀ

ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਇਸਲਈ ਪਤਨੀ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਧਿਰ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਲਈ ਨਿਰਣਾ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸੇ ਸੱਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਕਰ ਬਨਾਮ ਫਿਲਡੇਲ੍ਫਿਯਾ (5)

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਸੀ। ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸਨੂੰ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਲਈ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ 22 ਅਗਸਤ 1945 ਨੂੰ ਗੀਤਾ ਰਾਮ ਨੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ: 1 ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਢਾਂਚਾ ਉਸਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 9 (9 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 7 ਲਈ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸੀ) ਵੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਸਨ- ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਸਾਈਟ ਵਿਚ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1945 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੇਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਲਗਾ ਕੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 24 ਨਵੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇਵਲ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਲਗਾ

ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਧਿਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਖਿਆ 2 ਤੋਂ 4 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ 10 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 13 ਦਸੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 13 ਦਸੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ: -

"ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 21 ਦਸੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।"

ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1946 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਕੇਸ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1946 ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ 11 ਜੁਲਾਈ 1946 ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। 22 ਜੂਨ 1946 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ
ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 4 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਿਆ:

“ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 7 ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਧਿਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਗਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 11ਜੁਲਾਈ 1946ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਸੀ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 2ਤੋਂ 4ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 5ਕਰਾਚੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 6ਅਤੇ 7ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ, 26ਅਗਸਤ, 1946ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 2ਤੋਂ 4ਅਤੇ 6ਅਤੇ 7ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 5ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕ ਕਵਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 26ਅਕਤੂਬਰ 1946ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 26ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 10ਦਸੰਬਰ 1946ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 10ਦਸੰਬਰ 1946ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਹੋਰ ਦੋ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰੋਸਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ. ਸੁਣਵਾਈ 22ਫਰਵਰੀ, 1947ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 22ਫ਼ਰਵਰੀ 1947ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਛੁੱਟੀ ’ਤੇ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਿਆ। ਰੀਡਰ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 21ਮਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ

1947. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ 21 ਮਈ 1917 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਲਈ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। 18 ਜੂਨ 1947 ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 2 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। 18 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਇਕੱਲੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦਾ ਵਕੀਲ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 7 ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਸਨ। ਡਿਕਰੀ-ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7. ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ (ਤਰਤੀਬੀ) ਹਨ।’

ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 6 ਅਤੇ 7 ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ (ਬੱਚਾ ਨੰ: 6 ਅਤੇ 7)। ਇਸ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ: 6 ਅਤੇ 7 ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। . ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 6 ਅਤੇ 7 ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈ ਲਿਆ। ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਨੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੜ-ਨਿਆਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 6 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ, ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਢਾਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ?

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ "ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ"ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਸੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ-

"11. ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕੋ ਹੀ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕੋ ਹੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV- ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਖੰਡ 1 ਦੇ ਪੰਨਾ 40 'ਤੇ, ਲੇਖਕ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

1. ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਉਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

II. ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

III. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

IV. ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੂਰਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

V. ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਥਾਪਰ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸੋਧ ਨਾਲ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਸੂਟ'ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ II ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ 'ਮਸਲਾ'ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮਸਲਾ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਜ਼ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਮੁਦਾਇਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ A, B ਅਤੇ C X, Y ਅਤੇ Z ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ A ਅਤੇ B ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, A ਅਤੇ B ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕੋ ਪਾਸੇ ਲੜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ X ਅਤੇ Y ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਸ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ X ਅਤੇ Y ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, A ਅਤੇ X) ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਜਿਸਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ (1) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ (2) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਹਿ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਜੇ-

(a) ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਮੁਦਾਇਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੀ:

(b) ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ;

(c) ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(d) ਪਾਰਟੀ (ਸਹਿ-ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਮੁਦਾਇਕ) ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਇਹ ਮਾਊਂਟ ਮੁੰਨੀ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ (1), ਮਾਵ੍ਰਿਗ ਸੇਨ ਡੋਨ ਬਨਾਮ ਮਾ ਪਾਨ ਨਯੂਨ (2), ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਗੋਇਨਕਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ। ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਲਾਈ (3), ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਫਤਿਹ ਨਸੀਬ ਬਨਾਮ ਸਰ ਸਵਰੂਪ ਚੰਦ ਹੁਕਮ ਚੰਦ (4), ਸਾਹੂਰਾਮ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ ਅਈਅਰ (5), ਅਤੇ ਚੰਦੂ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਖਲੀਲੁਰ ਰਹਿਮਾਨ (6), ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।(d) ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੁੰਨੀ ਬੀਬੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (1) ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸਪੁਰਦਦਾਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਦਾ ਘਰ ਕੁਰਕ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੁਰਕੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਨੋ ਨੂੰ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਕਰਤੂਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਤਵਾਲੀ ਸੀ, ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੀ ਭਤੀਜੀ ਕਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੀ ਧੀ ਮੁੰਨੀ ਨੂੰ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੋਕਲ ਨਾਥ ਪੁੱਤਰ ਕਾਸ਼ੀ ਜਿਸ ਦੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮੁੰਨੀ) ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਕਾਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 1909 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ।

ਮੌਂਗ ਸੇਨ ਡੋਨ ਬਨਾਮ ਮਾ ਪੈਨ ਨਯੂਨ (1), ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਅਤੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਿਆ। ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਬਰਮੀ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਚੀਨੀ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਚੀਨੀ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਭੈਣ ਨੇ ਫਿਰ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ

ਭੈਣਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਮਾ ਪਾਨ ਨਯੂਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ (1) ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਾ ਪਾਨ ਨਿਉਨ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ (2) ਮਾ ਸੇਨ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ (3) ਮਾ ਪਾਨ ਨਯੂਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਖਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ "

ਸੇਥੁਰਾਮਾ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ ਅਈਅਰ (1) ਵਿੱਚ ਪਿਛਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੋ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇਪਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 4 ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 6 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 4 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਬਜੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 2) ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 4 ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ S. 11, Ex 4 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁਦਾਲਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਦੇਖਿਆ-

"ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਫਤਿਹ ਨਸੀਬ ਬਨਾਮ ਸਰ ਸਵਰੂਪ ਚੰਦ ਹੁਕਮ ਚੰਦ (1), ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਰੈਸ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਰੈਜ਼ੂਡੀਕੇਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।
ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ

(1) ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(2) 22 ਜੂਨ 1946 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਉਹ 'ਤਰਤੀਬੀ'ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ"ਜਾਂ "ਨਾਮਜਦ"ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਨ। ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਨਾਮਾਤਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ" ਆਰਡਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਿਯਮ 10 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਅਕਸਰ "ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ", "ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ" ਅਤੇ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, "ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ" ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ "ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ"ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ

'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ "ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ"ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ"ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ"ਸ਼ਬਦ ਅਕਸਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਕਸਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਬਾਰਨਚੰਦਰ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਮਤੀਲਾਲ ਸ਼ਾਹ (।) ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਰੈਜ਼ਿਉਡੀਕੇਟਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਸੀ

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਫਰਮ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਸੋਢੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ (1), ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਉਹ (ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ) ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਨ। ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਡੋਗਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਉਂਟ ਧੰਤੀ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਖੋਜ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਹਿਰਦਾ ਰਾਮ (3) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ"ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਰਥ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋ

ਫਾਰਮਾ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਨ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਮੈਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਮੇਰਾ ਇਸ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, "ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ"ਵਾਕੰਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਜਾਂ ਸੁਹਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੈਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ. ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਾਂ ਇੱਕ "ਨਾਮਮਾਤਰ"ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 6 ਅਤੇ 7 ਰੈਜ਼ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ 22ਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜੂਨ 1946, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 7 ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁੱਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਈਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਮੁੜ-ਮੈਂਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਇਕੱਲੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ 22 ਜੂਨ, 1946 ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ"ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ "ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ"ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਫਾਈਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਖੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕੀ ਮੁਦਈ ਹੁਣ ਮੁੜ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਸੇ ਬਚਾਅ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਕੁੰਵਰ ਬਨਾਮ ਧੁੰਮਨ ਕੁੰਵਰ (1) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕੇਸ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੂਟ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸਾਂਝੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਟਕਰਾਅ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਹੋਰ ਸਹਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰ- ਮੌਲੂ ਬਨਾਮ ਘਨਾਇਆ (1), ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਾਖੇਲਦਾਸ ਮੁਖਰਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀਪਦਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ (2), ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸੌਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕੇਸ ਉਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਮਸਲਾ 2 ਤੋਂ 7 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ

ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮਾਤਰ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਹ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਾਤਰ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਸ਼ੀਟ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਸਿਰਫ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਨ, ਇਸਲਈ, ਹੁਣ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਸ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਈਟ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਢਾਂਚਾ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 6 ਅਤੇ 7 ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ 6 ਅਤੇ 7 ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਅਗਸਤ 1945 ਵਿੱਚ, ਗੀਤਾ ਰਾਮ ਨੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਛੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸੱਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰਨ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਸਾਂਝੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਰਥਾਤ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ 22 ਜੂਨ 1946 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦਲੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 'ਪੂਰਵ ਪੱਖ'ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਉਸ

ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 7 ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਸਨ।

ਗੀਤਾ ਰਾਮ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅਮਲੀਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਂਦਿਆਂ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੰਦ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਰਥਾਤ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਢਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਏ. ਪਾਰਟੀ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਗੀਤਾ ਰਾਮ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਾਰੂ ਮੁੜ ਨਿਰਣਾਇਕਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ. ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਫਾਂਸੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ-

"ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਹੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ

ਹਨ, ਉਸੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਲੇਖ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ IV ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-
"ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਛੁਪਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅੰਤਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡੋਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧੰਤੀ (1) ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਹਿਰਦਾ ਰਾਮ (2) ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਬਰੋਈਓ ਬਹੋਰੀ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੋਜ਼ੂਮਦਾਰ (4) ਅਤੇ ਮਹਿਮ ਚੰਦਰ ਗੋਪ ਬਨਾਮ ਸੈਲੇਂਦਰ ਚੰਦਰ ਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਡੀਓਕੀ ਨੰਦੁਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਕਾਲੇ ਪਰਸ਼ਾਦ (6) ਅਤੇ ਸੇਥੁਰਾਮਾ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ ਅਈਅਰ (1) ਨੂੰ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਮੁਢਲਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੰਦੂ ਬ੍ਰੋਜੋ ਬਿਹਾਰੀ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੋਜ਼ੂਮਦਾਰ (2) ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਮਾ ਚੂਰਨ ਬਾਗਦੀ ਨੇ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੌਜ਼ੂਮਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬ੍ਰੋਜੋ ਬਿਹਾਰੀ ਮਿੱਤਰ ਤੋਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੋਜ਼ੂਮਦਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰੋਜੋ ਬਿਹਾਰੀ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੌਜ਼ੂਮਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੂਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੈਂਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ

ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਵੱਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।“

ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਹ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੋਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਐਸ.ਟੀ. ਧਾਂਤੀ (1), ਲਾਹੌਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਭੀਡੇ ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਖੋਜ ਉਸ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਬ੍ਰੋਜੋ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਬਿਹਾਰੀ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੋਜ਼ੂਮਦਾਰ (2), ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਆਗਾ ਹੈਦਰ ਜੇ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਹਿਰਦਾ ਰਾਮ (3) ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਸਰੇ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਕੰਦਰ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ ਜੇ. ਡੋਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਧੰਤੀ (1) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ, ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, 'ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ'ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮਾਊਂਟ ਮੁੰਨੀ ਬੀਬੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (5) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ।ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਫਤਿਹ ਨਸੀਬ ਬਨਾਮ ਸਰ ਸਵਰੂਪ ਚੰਦ ਹੁਕਮ ਚੰਦ (1) ਵਿਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਸੀ. ਬ੍ਰੋਜੋ ਬਿਹਾਰੀ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੌਜੂਮਦਾਰ (2) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰੈਜ਼ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਐਡਗਲੇ ਅਤੇ ਬਿਸਵਾਸ, ਜੇ. ਜੇ.) ਨੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ:-
"ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਕਾਬਲ ਹੋਵੇਗਾ

ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬ੍ਰੋਜੋ ਬਿਹਾਰੀ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਮੋਜ਼ੂਮਦਾਰ (1) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।), ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੱਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਾ ਮੋਨਜੂਰ ਮੰਡ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਮੰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਕਰਜੀ ਜੇ., ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਰੈਜ਼ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1867 ਵਿਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਡਿਓਕੀ ਨੁੰਦੁਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਕਾਲੇ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ 'ਮੁਦਾਇਕ'ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸਨੂੰ 'ਇਹਤਿਆਤਨ' (ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ) ਕਿਹਾ ਸੀ

ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਮੁੱਖ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮੁਦਈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ. ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਹੁਣ ਕਾਲੇ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਚਾਅ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਾਲੇ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੁਝ ਮਿਆਦ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਦੋ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਹਿਮ ਚੰਦਰ ਗੋਪ ਬਨਾਮ ਸੈਲੇਂਦਰ ਚੰਦਰ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੌਲਤ ਰਾਮ-ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਸੋਢੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਧਿਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਿਰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ-

"ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।"
ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਸੀ

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ, ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਿੰਨਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਪਾਰਟੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅੰਤਰ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਸਲਈ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਭੇਦ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਕਿਸਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਬੇਸ਼ਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ।

ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦਲੀਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਾ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਮਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲਾ ਇੱਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ. ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਦੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨਿਯਮ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV ਤੋਂ ਧਾਰਾ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਵਿਆਖਿਆ IV ਵਿੱਚ। ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹ ਅਚਨਚੇਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਘੱਟ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੁਣ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ? ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਕਿਸਮ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦ ਦੇ. ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ 22 ਜੂਨ 1946 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਧਿਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਵੇਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਯਮਤਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹਿਮੁਭੋਏ ਹੁਬੀਭੋਏ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਏ. ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। (1), ਜਿਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ, ਰਹੀਮਭੌਏ ਹਬੀਭੌਏ ਬਨਾਮ ਚਾਰਲਸ ਐਗਰਿਊ ਟਰਨਰ (2) ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜ'ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ .ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪੱਖ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਹੁਣ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਇਸਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹੁਣ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੁਣ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਹੁਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ- ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਜਤਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਉਦਾਹਰਨ ਇੱਕ ਮੌਰਗੇਜਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਗਲੇ ਗਿਰਵੀਨਧਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਅਦ ਦੇ ਗਿਰਵੀਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਮ ਚੰਦਰ ਗੋਪ ਬਨਾਮ ਸੈਲੇਂਦਰ ਚੰਦਰ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਿਸਟਰ ਥਾਪਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ੂਨ ਬਨਾਮ ਖੁਰਸ਼ੇਦ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਥਾਪਰ ਦੀ ਦਲੀਲ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ. ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਣ ਲਈ. ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਡੀਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ , ਅਨੁਵਾਦਕ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਲ ਕੁਮਾਰ ਐਡੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।